

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
для лікарів-інтернів
із дисципліни «Внутрішні хвороби»
на 2024 - 2025 навчальний рік

Основна

1. Денесюк В.І., Денесюк О.В. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. – К.: МОРІОН, 2019. – 960 с.
2. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін. — 5-е видання. ВСВ «Медицина». - 2023. – 560 с.
3. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи. Нормативні показники. Трактуються змін. / За редакцією проф. Ю.М. Мостового. – 27-те вид., доп. і перероб. – Київ: Центр ДЗК, 2020. - 792 с.
4. Сучасні додаткові методи обстеження серцево-судинної системи : навч. посіб. / Ю. М. Мостовий [та ін.] ; ред. Ю. М Мостовий ; Вінниця. ВНМУ ім. М. І. Пирогова. – Львів : Марченко Т. В., 2022. – 287 с. : іл.
5. Внутрішні хвороби. У 2 т. Т. 1 / Л.В.Глушко, С.В.Федоров, І.М. Скрипник, М.М. Островський/ За ред. проф. Л.В.Глушка. - К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 680с.
6. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 2. Розділи 9—24: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. — 2-е видання 2022,; 584 с.
7. Внутрішні хвороби: у 2 ч. Ч. 1: Розділи 1—8: Нац. підручник для лікарів-інтернів, студ. мед. ЗВО, лікарів-практиків терапевт. профілю. — 2-ге вид. Рекомендовано вченою радою ІФНМУ / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін.; за ред. Л.В Глушка. — К., 2022. — 680 с., тв. пал., (ст. 5 пр.).
8. Внутрішні хвороби: у 2 ч. Ч. 2: Розділи 9—24: Нац. підруч. для лікарів-інтернів, студ. мед. ЗВО, лікарів-практиків терапевт. профілю. — 2-ге вид. Рекомендовано вченою радою ІФНМУ / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін.; за ред. Л.В Глушка. — К., 2022. — 584 с. + 6 с. кольор. вкл., тв. пал., (ст. 5 пр.).
9. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Гіпертонічна хвороба (артеріальна гіпертензія)», 2024
10. Артеріальна гіпертензія. Клінічна настанова, заснована на доказах. 2024
11. Клінічні практичні рекомендації ESH з лікування артеріальної гіпертензії 2024 року. Частина 1 <https://cardioprostir.com.ua/news/klinichni-praktichni-rekomendaciyi-esh-z-likuvannya-arterialnoyi-gipertenziyi-2024-roku-chastina-1>
12. Рекомендації Європейської Ради Реанімації 2021: БАЗОВІ РЕАНІМАЦІЙНІ ЗАХОДИ
13. National Institute for Health and Care Excellence (2020) Acute coronary syndromes. NICE guideline [NG185]
14. Рекомендації ESC (2021) із профілактики серцево-судинних захворювань
15. Рекомендації АНА/ACC (2021): біль за грудиною
16. National Institute for Health and Care Excellence (2021) Atrial fibrillation: diagnosis and management. NICE guideline [NG196].
17. Суправентрикулярна тахікардія: рекомендації ESC 2019. Brugada J., Katritsis D.G., Arbelo E. et al. (2019) 2019 ESC Guidelines for the management of patients with supraventricular tachycardia. Eur. Heart J., 00: 1–66, doi:10.1093/eurheartj/ehz467.
18. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та кардіореабілітації «гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST». Наказ МОЗ України від 14 вересня 2021 року № 1936.

19. Джон Хемптон, Джоанна Хемптон Основи ЕКГ. Переклад 9-го англійського видання. – Медицина. – 2020. – 234 с.
20. Просто невідкладні стани : клініч. посіб. / уклад. М. Матвійчук [та ін.]. – Тернопіль : Крок, 2022. – 88 с. : іл. – (Основи клінічного мислення в схемах та інфографіках).
21. Сучасні інструментальні методи дослідження в діагностиці захворювань органів дихання : навч. посіб. вищ. мед. навч. закл. III–IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, терапевтів, пульмонологів, сімейних лікарів / Ю. М. Мостовий [та ін.] ; ред. Ю. М. Мостовий ; Вінниц. НМУ ім. М. І. Пирогова. – Львів : Марченко Т. В., 2022. – 308 с.
22. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : підручник / І. С. Зозуля, А. О. Волосовець, О. Г. Шекера [та ін.] ; за ред. І. С. Зозулі, А. О. Волосовця. – 5-е перероб. і доп. вид. – Київ : Медицина, 2023. – 560 с.
23. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Хронічний панкреатит», Наказ МОЗ України від 4 липня 2023 р. № 1204
24. Сиволап В.Д. Невідкладні стани в кардіології / В.Д. Сиволап, С.М. Кисельов, Д.А. Лашкул, О.П. Бондаренко // Навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів медичного та педіатричного факультетів з дисципліни Внутрішня медицина. – Запоріжжя. – 2017. – 260 с.
25. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та кардіореабілітації «гострий коронарний синдром з елевацією сегмента ST». Наказ МОЗ України від 14 вересня 2021 року № 1936.
26. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та кардіореабілітації «гострий коронарний синдром без елевації сегмента ST». Наказ МОЗ України від 15 вересня 2021 року № 1957
27. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги при стабільній ішемічній хворобі серця. Наказ Міністерства охорони здоров'я 23.12.2021 № 2857.
28. Шок: сучасний погляд на проблему та надання медичної допомоги на догоспітальному та на ранньому госпітальному етапі / В. В. Ніконов, С. В. Курсов, В. Ф. Забашта ; Харків. мед. акад. післядиплом. освіти МОЗ України. Каф. медицини невідклад. станів і медицини катастроф. - Харків : Мадрид, 2019. - 181 с.
29. Скибчик В. А. Практичні аспекти сучасної кардіології / В. А. Скибчик, Т. М. Соломенчук. – Вид. 2-ге, допов. – Львів : Мс, 2019. – 424 с.
30. Захворювання органів травлення у сімейній медицині: навч. посіб. / Л.С. Бабінець, І.О. Боровик, Л.В. Андріюк –К.: ВСВ «Медицина, 2021. – 328 с.»
31. Серцева недостатність: рекомендації CCS/CHFS 2020 р. Chan M., Rajda M., Ross H. J. et al. (2020) CCS/CHFS Heart Failure Guidelines: Clinical Trial Update on Functional Mitral Regurgitation, SGLT2 Inhibitors, ARNI in HFpEF, and Tafamidis in Amyloidosis. Society Guidelines, 36(Iss. 2): 159–169 (<https://doi.org/10.1016/j.cjca.2019.11.036>).
32. Суправентрикулярна тахікардія: рекомендації ESC 2019. Brugada J., Katritsis D.G., Arbelo E. et al. (2019) 2019 ESC Guidelines for the management of patients with supraventricular tachycardia. Eur. Heart J., 00: 1–66, doi:10.1093/eurheartj/ehz467.
33. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антимікробна терапія та профілактика>>». - Київ, Національна академія медичних наук України, 2019 Бронхіальна астма : адаптов. клініч. настанова, заснована на доказах / Нац. ін-т фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського, Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика, Асоц. фтизіатрів і пульмонологів України ; уклад.: Ю. І. Фещенко, Д. М. Бойко, В. К. Гаврисюк [та ін.]. – Вид. офіц. – Київ : НАМН України, 2019. – 113 с.

34. Рекомендації EULAR (2019) лікування ревматологічних захворювань (подагри, остеоартриту, ревматоїдного артрити)
35. Журавльова Л., Олійник М., Сікало Ю., Федоров В. Основи діагностики та лікування захворювань суглобів. – Медкнига. – 2020. – 272 с.
36. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антимікробна терапія та профілактика». – Київ, Національна академія медичних наук України, 2019
37. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах Бронхіальна астма. – Київ, Національна академія медичних наук України, 2020
38. Кравчук С.Ю. Радіологія. Підручник для студентів, лікарів-інтернів вищих медичних закладів. – Медицина. – 2019. – 296 с.
39. Скибчик В. А. Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології : навч. посіб. / В. А. Скибчик, Я. В. Скибчик. – 2-ге вид., допов. – Львів : Простір-М, 2019. – 164 с.
40. Функціональна діагностика : підруч. для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закл. (ф-тів) післядиплом. освіти МОЗ України / [О. Й. Жарінов та ін.] ; за ред. О. Й. Жарінова, Ю. А. Іваніва, В. О. Куця. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – Київ : Четверта хвиля, 2021. – 783 с.
41. Лікування хворих на хронічну хворобу нирок V ГД стадії. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах та уніфіковані клінічні протоколи / [уклад.: М. О. Колесник та ін.]. – 2021.
42. Невідкладні стани в загальнолікарській практиці : навч. посіб. : у 2 т. / В. М. Ждан [та ін.] ; ред. В. М. Ждан ; Укр. мед. стомат. акад., Каф. сімейної медицини і терапії. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Львів : Магнолія, 2021 – Т. 1. – 256 с. Т. 2. – 280 с.
43. Хвороби органів дихання : навч. посіб. / Я. -Р. М. Федорів [та ін.] ; ред. Я.-Р. М. Федорів ; Львів. НМУ ім. Данила Галицького. – Львів : Магнолія, 2021. – 480 с.
44. Клінічна фармакологія : підручник / О. М. Біловол [та ін.] ; ред. О. М. Біловол. Вінниця : Нова Кн., 2021. – 544 с.
45. National Institute for Health and Care Excellence (2021) Heart valve disease presenting in adults: investigation and management. NICE guideline [NG208].
46. Наказ МОЗ України від 06.10.2023 № 1742 "Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги "Запальні захворювання кишечника (хвороба Крона, виразковий коліт)"
47. Наказ МОЗ України від 25.08.2023 № 1514 "Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки у дорослих і дітей»"
48. Наказ МОЗ України від 04.07.2023 № 1204 "Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Хронічний панкреатит»"
49. Хронічний панкреатит. Клінічна настанова, заснована на доказах, 2023. – 127 с.
50. Наказ МОЗ України від 06.04.2023 № 643 "Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Хронічний больовий синдром у дорослих та дітей»"
51. Уніфікований клінічний протокол первинної, спеціалізованої та екстреної медичної допомоги «Хронічне обструктивне захворювання легень», 2024
52. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Цироз печінки компенсований», 2024, 25 с.
53. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Ускладнення цирозу печінки: Гепаторенальний синдром», 2024. – 21 с.
54. І.М. Скрипник, Н.П. Приходько, О.А. Шапошник Невідкладні стани в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник. ВСВ «Медицина», 2024. – 335 с.

55. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 1. Розділи 1—8: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. — 2-е видання ВСВ «Медицина», 2022. — 680 с.
56. Медицина болю в ілюстраціях та схемах : [клініч.] зб. для лікарів, студентів та інтернів / [Д. В. Дмитрієв та ін. ; упоряд. В. І. Побережний.]. — 2022.
57. Актуальні аспекти геронтології та паліативного догляду в сімейній медицині : навч. посіб. для лікарів-інтернів і студентів старших курсів мед. вузів / Л. В. Андріюк [та ін.] ; за ред. Л. С. Бабінець ; Тернопіл. нац. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України. — Тернопіль : Осадца Ю. В., 2022. — Ч. 1. - 2022. - 547 с.
58. Актуальні аспекти геронтології та паліативного догляду в сімейній медицині : навч. посіб./ Л. В. Андріюк [та ін.] ; за ред. Л. С. Бабінець ; Тернопіл. нац. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України. — Тернопіль : Осадца Ю. В., 2022. — Ч. 2. — 583 с.
59. Алгоритми діагностики та лікування невідкладних станів у внутрішній медицині : посіб. з екстреної та невідкладної мед. допомоги в схемах і табл. М. І. Швед, ред. Тернопіль: Укрмедкнига, 2023. 307 с.
60. Лікування хворих на хронічну хворобу нирок V ГД стадії. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах та уніфіковані клінічні протоколи. М. О. Колесник, І. О. Дудар, Н. М. Степанова та ін., уклад. Київ : Поліграф плюс, 2021. 224 с.
61. Echocardiography : a practical guide for reporting and interpretation. C. Demetrescu, S. S. Hothi, J. Chambers. 4th ed. Boca Raton [etc.] : CRC Press Taylor and Francis Group, 2024. 250 p.
62. Гематологічні захворювання в клінічній практиці : посібник. В. І. Бульда, І. О. Родіонова, Н. А. Дземан. Київ : Медкнига, 2023. 195 с.

Допоміжна

1. Свінціцький А. С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини : [навч. посіб. для лікарів-інтернів і студентів мед. закл. вищ. освіти] / А. С. Свінціцький. — Київ : Медицина, 2019. — 1008 с.
2. Дужий І. Д. Особливості діагностики хвороб плеври : монографія / І. Д. Дужий. — 2021.
3. Побічна дія ліків : підруч. для студентів вищ. закл. мед. освіти / І. Ф. Бєленічев [та ін.]. — 2021.
4. Клінічна лабораторна діагностика. Підручник за редакцією проф. Л.Є. Лаповець. — Медицина. — 2021. — 504 с.
5. Електрокардіологічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології. Навчальний посібник. Затверджено вченою радою ЛНМУ ім. Д. Галицького. Видавець Марченко Т.В. Формат А5. Скибчик В.А., Скибчик Я.В. — 2021. - 164 с.
6. Екстрена та невідкладна медична допомога в запитаннях і відповідях : навч. посіб. / М. І. Швед [и др.]. — Тернопіль : ТДМУ, Укрмедкн., 2020. — 312 с.
7. Шевченко А. І. Атлас рентгенограм : до практ. занять студентів ЗВО МОЗ України 5-6-х курсів спец. «Медицина», «Педіатрія» / А. І. Шевченко, О. П. Колеснік, В. Г. Нікішина ; Запоріж. ДМУ, Каф. онкології та онкохірургії. — Львів : Марченко Т. В., 2021. — 120 с.
8. Скибчик В. А. Клінічна електрокардіографія : посібник / В. А. Скибчик, Я. В. Скибчик. - Львів : Марченко Т. В., 2021. - 568 с.
9. Онопрійчук Д. В. Конспект з серцево-судинної хірургії / [Д. В. Онопрійчук та ін.]. — 2021.
10. Dr. Mohamed, Osama Mahmoud. Cardiology / O. M. Dr. Mohamed. — Cairo : Dar El Teb, 2020. — 174 p. : il. — (Lecture Notes of Internal Medicine).
11. Dr. Mowafy, Ahmed. Haematology / A. Dr. Mowafy. — 4th ed. —Cairo : University Book Center, 2021. — 114 p. — (InCapsule Series Smarter Not Harder).

12. Dr. Mowafy, Ahmed. Gastroenterology / A. Dr. Mowafy. – Cairo : University Book Center, 2021. – 170 p. – (InCapsule Series Smarter NotHarder).
13. Dr. Mowafy, Ahmed. Nephrology / A. Dr. Mowafy. – Cairo : University Book Center, 2021. – 148 p. – (InCapsule Series Smarter Not Harder).
14. Dr. Mowafy, Ahmed. Rheumatology / A. Dr. Mowafy. – Cairo : University Book Center, 2021. – 94 p. – (InCapsule Series Smarter Not Harder).

Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
7. Український кардіологічний портал <http://ukrcardio.org/>
8. Асоціація Аритмологів України <https://asar.org.ua>
9. Платформа для кардіоспільноти <https://cardioprostir.com.ua>
10. Всеукраїнська асоціація кардіологів України <https://cardiohub.org.ua>
11. Асоціація інтервенційних кардіологів України <https://stent4life.com.ua/association>
12. Кардіохірургія та інтервенційна кардіологія <http://csic.com.ua/ua/vseukrainska-asotsiatsiia-fakhivtsiv-z-arytmolohii-ta-elektrofiziolohii-sertsia>
13. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
14. Відкритий освітній ресурс Empendium. <https://empendium.com/ua/>
15. Міжрегіональне товариство спеціалістів доказової медицини: <http://www.osdm.org/index.php>
16. Вісник доказової медицини: <http://www.evidence-update.ru>
17. Останні новини у світі медицини, клінічні випробування та міжнародні гайдлайни (<http://www.medscape.com>) <https://www.medscape.com>
18. The European Society for Emergency Medicine <http://eusem.org>
19. Авторитетне фахове видання для медиків по всьому світі British Medical Journal. <https://www.bmjdotcom/>
20. Рекомендації клінічної практики ESMO: злоякісні гематологічні захворювання <http://www.esmo.org/Guidelines/Haematological-Malignancies>
21. <https://ehaweb.org/organization/committees/swg-unit/scientific-working-groups/structure-and-guidelines/>
22. Клінічні рекомендації гастроентерології <http://www.gastro.org/guidelines>
23. Клінічні рекомендації ревматології <https://www.rheumatology.org.uk/practice-quality/guidelines/>
24. Клінічні рекомендації кардіології <https://www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines>
25. Сайт вивчення бронхіальної астми www.ginasthma.org
26. Українська Гастроентерологічна Асоціація <http://ukrgastro.com.ua/>
27. Український Медичний Часопис <https://www.umj.com.ua/>

Завідувач кафедри
внутрішньої медицини № 2,
д.мед.н., професор ЗВО

Сергій ШЕВЧУК